

V.

Nordiske konvertitter i Köln.

Af Vello Helk.

Under et besøg i det nye og moderne indrettede ærkebispelige arkiv i Köln havde jeg lejlighed til at gennemgå en række konvertitlister, som begynder først i 1600-tallet. De befinder sig blandt arkivalier fra den forhenværende jesuiterkirke St. Maria Himmelfahrt. I de første år er de dog temmelig sporadiske, men fra midten af det 17. århundrede føres der faste protokoller. I Köln eksisterede nemlig i tiden 1612—1803 et forment broderskab, hvis opgave var at understøtte konverterede ved byens kapu-

cinerkloster og opretholde et hjem for dem¹. Blandt dets medlemmer findes flere fremtrædende verdslige og gejstlige personligheder. Broderskabets første protokol begynder med påtegning: »Asylum Archiconfraternitatis acerbissimae passionis Domini pro transeuntibus acatholicis tum conversis . . . ab 1612«. Det er en slags forhandlingsprotokol med oversigter over embedernes fordeling indenfor broderskabet. Den første konvertitprotokol benævnes: »Catalogus illorum, qui tum PP. Capucinatorum tum aliarum confratrum opera in Archiconfrat. S. Crucis ad fidem conversi sunt« og omfatter perioden 1612—1773. Dertil slutter sig to andre protokoller, som gør det muligt at følge konverterede helt op til 1880. En gennemgang af såvel de nævnte protokoller som særlige registerbind bragte et antal nordiske konverterede for dagen. Nedenfor gives i kronologisk rækkefølge navnene og de i protokollen anførte data.

- 1700 — Detlef Hirtzfeldt ex Holsatia.
- 1702 — Petrus Jansen ex Dania.
- 1702 — Maria Nessen ex Dania.
- 1704 — Johannes Berens ex Holsatia.
- 1724 11/4 Maria Müller ex Dania (fra Jylland, gift).
- 1727 28/6 Ditlef Reimers ex Holsatia (fra Plön).
- 1736 16/12 Cæcilia Beckers ex Dania (gift med en katolik i Köln).
- 1737 19/12 Adolphus Jansen ex Svecia (fortsatte som pilgrim til Rom).
- 1741 5/11 Petrus Hageromp ex Norwegia.
- 1743 12/11 Daniel Müller (fra København).
- 1748 16/3 Christina Kupffer (fra København, jøde, døbt som lutheraner, 48 år gammel, gift med en soldat).

¹) Broderskabets historier er nærmere behandlet af Leo Just i *Quellen und Forschungen aus italienischen Archiven und Bibliotheken* XXXVI (1956), s. 256 ff.

- 1756 26/7 Agatha Maria Litschner conducta Rupertia, nata in Finneburg im dänischen (36 år, gift, blev allerede 17/10 forladt af sin mand, der flygtede med tjenestepigen Anna Maria Prusselerin fra Willershausen ved Kassel, 25 år, konverteret 24/6 s. å).
- 1764 1/7 Nob. D. Johan v. Berntzer Suecus Calvin. officialis. Locumtenens in exercitu caesareae et apostol. Maiestatis. (samme dag: Dorothea Rosina Ackermann ex Wiesbaden uxor præcedentis).
- 1771 1/3 Anna Catharina Nasserin (dansk-holstensk, 23 år, ugift).
- 1777 24/6 Fridericus Petrus Krouse (fra København, 19 år, ugift).
- 1778 26/4 Magdalena Schaut, Montensis in Dania (46 år, gift med en katolik).
- 1789 8/4 Joannes Normand (fra Stockholm, 32 år, ugift).
- 1789 29/6 Nicolaus David Högerlin, Carlserona oriundus (16 år, ugift).
- 1823 4/8 Ludov. Emil Behrens (fra København, 23 år, ugift).
- 1872 10/2 Apollonia Cæcilia Baumhoer (født Hylleberg, fra Haderslev, f. 8/4 1847, ægteemanden og børn katolikker).